

nožce (*Foraminifera*), řazené tradičně mezi prvoky, a koryšce lasturnatky (*Ostracoda*).

V horní části ústí řeky v době průmyslového rozvoje oblasti, tedy v letech 1966–1985, na většině lokalit obě skupiny buď zcela chyběly nebo odtud vymizely. Autoři tuto skutečnost přičítají kyselým deštům, úbytku kyslíku ve vodě a hrubozrným usazeninám. V dolní části ústí Odielu do moře působí na rozšíření a populační dynamiku dírkonožců a lasturnatek nejvíce ukládání sedimentů v důsledku vybudování dvou prahů pod vodou a prohloubení hlavního kanálu. V silně znečištěném ústí řeky tak společenstva meiofauny procházejí různými změnami, souvisejícími s vlivem člověka a přírodních procesů na blízké usazeniny. [Environ. Poll., 129 (2004): 41–61]

Sniží viagra poptávku po tradičním východoasijském lékařství?

Tradiční východoasijské lékařství je založeno zejména na preparátech rostlinného původu. Kromě nich využívá pro rozmanité

léčebné účely i nejrůznější části těl volně žijících živočichů. Značnou oblibu si mezi obyvateli této části světa získaly látky, kterým jsou připisovány příznivé účinky při léčení problémů s erekcí. Postupné rozšíření viagry vedlo k představě, že právě tento lék může výrazným způsobem snížit přetrvávající poptávku po produktech tradičního východoasijského lékařství, využívaných proti erektní dysfunkci.

G. Hoover nedávno ukázal, že i přes uvedení viagry na trh v r. 1998 se dovoz parohů sobů (*Rangifer tarandus*) z Aljašky do ostatních států USA zvýšil. Pokles úlovků tuleně grónského (*Phoca groenlandica*) a čepcola hřebenatého (*Cystophora cristata*) v Kanadě, k němuž došlo na konci 90. let 20. století, připisovali někteří autoři právě modré pilulce. Nicméně do r. 2001 byla poptávka po tuleních kůžích v útlumu a v té době kanadská federální vláda významně omezila dotace na lov ploutvožců a prodej jejich masa. Od r. 2000 ale úlovky tulenů v Kanadě opět dramaticky rostou. Mořští koníci (*Hippocampus* spp.) patří mezi další živočichy, jejichž tkáň po-

dle tradiční východoasijské medicíny zlepšují sexuální život mužů. Zatímco na začátku 90. let dosahoval celosvětová spotřeba těchto známých ryb 45 tun sušiny ročně, v r. 2000 to bylo již 70 tun. Dovoz vysušených mořských koníků jen do Hongkongu se v období 1998–2001 zvýšil o 70 %. Po poklesu v r. 1998 roste také mezinárodní obchod se sumýši (*Holotheuroidea*), kteří hrají v tradičním lékařství východní Asie stejnou roli jako mořští koníci.

Autor vysvětluje dočasný pokles poptávky po preparátech tradičního východoasijského lékařství, využívaných při léčení erektní dysfunkce, nikoli dostupností viagry, ale hospodářskou krizí v Asii, k níž došlo právě v letech 1997–1998. Po ní následovalo i ve východní části kontinentu patrné ekonomické oživení. Současně upozorňuje, že východoasijské pacienti mají k západním lékům přetrvávající nedůvěru a nejsou příliš ochotni změnit v tomto směru své chování. Zdá se, že nejinak je tomu i čínské menšiny žijící v USA. [TRAFFIC Bull., 20, 1 (2004): 14–15]

Jan Plesník

Kontaktní adresy autorů

Miloš Anděra
Národní muzeum
Václavské n. 68
110 00 Praha 1
e-mail: milos.andera@nm.cz

Jiří Baier
Zahrádecká 371
144 00 Praha 4

Vítězslav Bičík
Katedra zoologie PřF UP
tř. Svobody 26
779 00 Olomouc
e-mail: flagell@prfmo.upol.cz

Jiří Brabec (Z. Křenová, J. Nesvadbová)
Krajské muzeum Cheb
nám. Krále Jiřího z Poděbrad 493/4
350 11 Cheb
e-mail: jbrabcak@seznam.cz

Jan Čerovský
Pernerova 50
186 00 Praha 8
e-mail: jan@cerovsky.net

Lubomír Hanel
SCHKO Blaník
257 06 Louňovice 8
e-mail: lubomir.hanel@schkocr.cz

Katarína Holcová
Ústav geologie a palentologie PřF UK
Albertov 6
128 43 Praha 2
e-mail: holcova@natur.cuni.cz

Antonín Holý
ÚOCHB AV ČR
Flemingovo nám. 2
166 10 Praha 6
e-mail: holy@uochb.cas.cz

Magdalena Chumchalová
Šafaříkova 11
757 01 Valašské Meziříčí
e-mail: magdala@email.cz

Josef Chytil
SCHKO Pálava
Náměstí 32
692 01 Mikulov
e-mail: josef.chytil@schkocr.cz

Mladen Kaděra
Slovácká 29
690 02 Břeclav

Oldřich Kopecký
Katedra zoologie PřF UP
tř. Svobody 26
779 00 Olomouc
e-mail: olda.kopecky@email.cz

Jan Krekule
Ústav experimentální botaniky AV ČR
Na Karlovce 1a
160 00 Praha 6
e-mail: jkrekule@ueb.cas.cz

Z. Lenochová (A. Kuthanová, O. Votrubová)
Katedra fyziologie rostlin PřF UK
Viničná 5
128 44 Praha 2
e-mail: votrub@natur.cuni.cz

Blahoslav Maršálek
BÚ AV ČR, Odd. exp. fykol. a ekotoxikologie
Květná 8
603 65 Brno
e-mail: marsalek@brno.cas.cz

Jiří Moravec
Národní muzeum
Václavské nám. 68
115 79 Praha 1
e-mail: jiri.moravec@nm.cz

Jan Plesník
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kališnická 4
130 01 Praha 3
e-mail: plesnik@nature.cz

Pavol Prokop
Katedra biologie PdF TU
Priemyselná 4, PO Box 9
918 43 Trnava, Slovensko
e-mail: pprokop@post.sk

Petr Ráb
Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR
277 21 Liběchov
e-mail: rab@iapg.cas.cz

Jan Robovský
Biologická fakulta JČU
Braníšovská 31
370 05 České Budějovice
e-mail: jrobovsky@yahoo.com

Hana Skálová
Botanický ústav AV ČR
252 43 Průhonice
e-mail: skalova@ibot.cas.cz

Hynek Skořepa
Gymnázium Jevíčko
A. K. Vitáka 452
569 43 Jevíčko
e-mail: skorepa@gymjev.cz

Miloslav Studnička
Botanická zahrada Liberec
Purkyňova 1
460 01 Liberec
e-mail: botangarden@volny.cz

Jan Suda
Katedra botaniky PřF UK
Benátská 2
128 01 Praha 2
e-mail: suda@natur.cuni.cz

Zdeněk Šesták
Ústav experimentální botaniky AV ČR
Na Karlovce 1a
160 00 Praha 6
e-mail: sestak@ueb.cas.cz

Petr Šíma
Mikrobiologický ústav AV ČR
Václavská 1083
140 00 Praha 4
e-mail: simabiomed.cas.cz

Petr Šrámek (B. Michálek)
Mříčná 7
512 04 Jilemnice
e-mail: petrsramek@yahoo.com

Petr Záruba
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kališnická 4–6
130 01 Praha 3